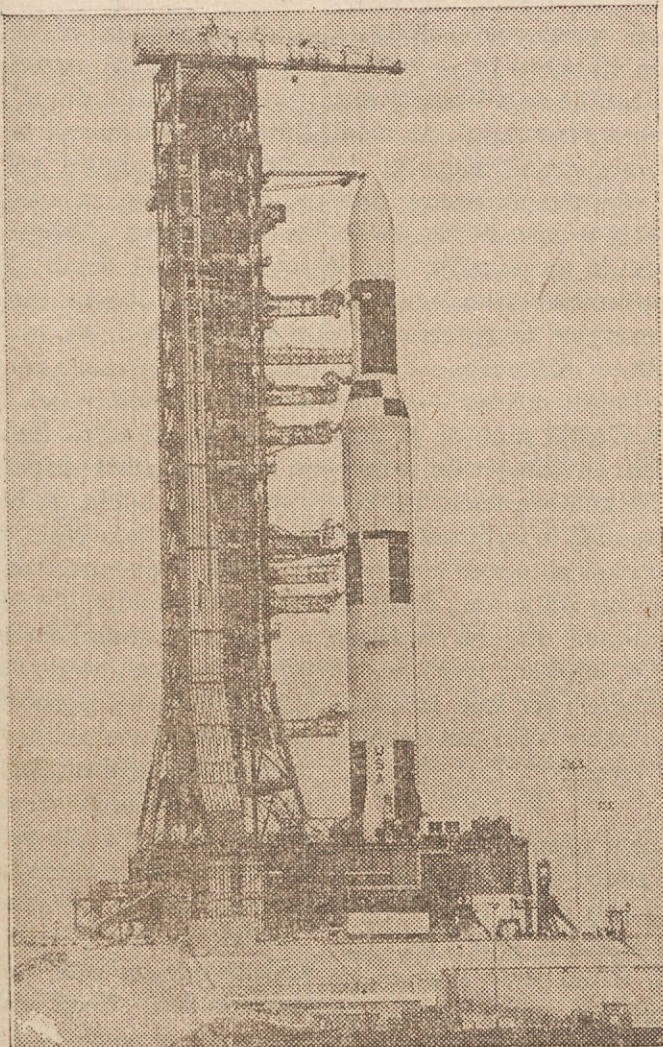

DANES POPOLDNE POLETI V VESOLJE — Skylab I — vesoljski laboratorij — na vrhu mogočne rakete Saturn V, čaka na Cape Kennedy za polet v vesolje. Če pojde vse po čaka, bo danes, v ponedeljek, 14. maja, ob 1.30 popoldne začel svojo pot v vesolje. Jutri mu bodo sledili trije astronauti v vesoljskem vozilu Apollo.

Rdeči streljali na helikopter S.V.K.

Rdeči v Južnem Vietnamu se ne drže dogovorov o varnosti potovanja skupne vojaške in mednarodne nadzorne komisije.

SAIGON, J. Viet. — Rdeči so ob cesti 13 streljali v petek na dva helikopterja Skupne vojaške komisije — S.V.K. — ko sta letela po določenem zračnem prostoru z bližine An Loca proti Saigonu. Eden od helikopterjev je bil zadet in sta nato oba prišla na rdečem ozemlju. Šele po dveh urah in pol so jima dovolili odlet. V helikopterjih je bilo 10 vietkonških častnikov, ki so bili na poti v Saigon.

Rdeči so se kasneje opravičili, da je bil to "nesporazum". V Saigonu pravijo, da je to prazen izgovor, ker ob poti ni nobenih vietkongovcev, ampak le severnovietnamske čete in samo te imajo protiletalske topove, ki so streljali na helikopterja, ko sta letela v višini 3.000 čevljev.

Helikopterja sta bila jasno označena in njun polet je bil vnaprej dogovorjen.

Ta rdeči napad bo verjetno še poslabšal že tako precejšnjo negotovost in nezaupanje v rdeča jamstva za varnost poletov helikopterjev Skupne vojaške in mednarodne nadzorne komisije nad rdečim ozemljem. Pretekli mesec sta bila dva helikopterja pri takem poletu v pokrajini Quang Tri sestreljena in 9 članov komisije je bilo pri tem mrtvih.

Bron je trši od sestavin Baker in kositer zlita dasta bron, ki je precej trši kot kate-rakoli izmed sestavin v naradni obliki.

Vremenski prerok

Hladno in oblačno. Najvišja temperatura okoli 50.

Novi grobovi

Anna Gendrich
Včeraj je umrla v Belmore negovališču 79 let stara Anna Gendrich z 8113 Korman Avenue, roj. Barauskas, vdova po 1. aprila letos umrlem možu Johnu, mati Casperja in Johna, 5-krat stara mati. Dva brata in sestra so umrli pred njo. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb-nega zavoda na Lake Shore Blvd. v sredo ob 1. popoldne na Highland Park pokopališče.

Smotrna poraba bencina

Senator H. Jackson iz države Washington je napovedal osnutek zakona, ki predvideva varnejšo rabo energetskih virov in zato višje davke za avtomobile z velikimi motorji. "Prav gotovo bi lahko izhajali z manj konji," je dejal, "kot nam jih zdaj pošiljajo iz detroitskih avtomobil-skih tovarn."

Sličen predlog je pripravil kong. Charles Vanik iz Cleve-landa, Ohio, iz prav istega raz-loga.

Sodnik opustil ložbo proti Ellsbergu zaradi nepravilnosti postopka

Zvezni sodnik M. Byrne je opustil sodni postopek proti Ellsbergu in Russoju zaradi "nepravilnega ravnanja vlade" proti njima.

LOS ANGELES, Kalif. — Zad-nji petek je zvezni sodnik W. Matthew Byrne Jr. končal sod-no razpravo proti dr. Danielu Ellsbergu in A. J. Russo-ju Jr., ki sta bila obtožena zaradi "za-rote, kraje in vohunjenja" v zvezi z objavo znanih "Penta-gonskih papirjev" o vietnamski vojni. Sodnik je ugotovil "ne-pravilno ravnanje zveznih obla-sti" napram obtožencema in "predsodke, ki onemogočajo ne-pristransko razpravo in sodbo".

Razprava se je začela v pre-tplem januarju in je trajala skupno 89 dni, pa je zvezna vla-da šele sredi preteklega tedna sodnika obvestila, da je FBI že dolgo, predno so bili "Pentagon-ski papirji" objavljeni, prisluš-kovala telefonskim razgovorom D. Ellsberga. Pri tem ni mogla predložiti zapisov o teh prisluš-kovanjih in ne uradnega dovo-ljenja za to prisluškovanje.

Ze preje je bilo objavljeno, da je bil po naročilu iz Bele hiše pripravljen in izveden vlog v urad psihiatra, ki je zdravil dr. D. Ellsberga, da bi psihiatrovo poročilo in morebitne zapiske porabili v razpravi proti obto-žencu.

Zvezni sodnik M. Byrne je de-jal v svoji odločitvi: Postopanje vlade je spravilo ta slučaj v tak položaj predsedkov, da izklju-če nepristransko in neprizadeto razpravljanje vprašanj, ki so pred poroto... zato sem odločil proglasiti razpravo za neveljav-no in opustitev toženja.

Sodnikova odločitev je se-stavljena tako, da onemogoča so-sodbi pravnikov obnovo tožbe.

Connally bo začasno prekinil svoje posle

WASHINGTON, D.C. — John Connally je objavil, da bo za čas, ko bo Nixonov posebni sve-tovalec v Beli hiši, opustil svoje delo v odvetniški pisarni in iz-stopil iz direktorjev družb, v ka-katerih je.

Bonn odobril dogovor z Vzhodno Nemčijo

BONN, ZRN. — Zvezni parla-ment je v razmerju 268:217 odo-bril pogodbo, ki jo je vlada kanc-lerja W. Brandta sklenila z Vzhodno Nemčijo. Ta pogodba vzpostavlja redne odnose med o-bema nemškima državama in predvideva njun sprejem v ZN. Pogodba z Vzhodno Nemčijo je temeljni del nove vzhodne politike Brandta, ki hoče pomi-ritev z vzhodno Evropo. Brandt se je pomiril s Poljsko, Sovjet-sko zvezo, z Vzhodno Nemčijo in se o tem pogaja zdaj še s Češkoslovaško.

Sovjetsko stališče je na Dunaju prevladalo

Madžarska bo na priprav-ljalni konferenci za ome-žitev oboroženih sil v Sred-nji Evropi "opazovalka".

DUNAJ, Avstr. — Zahodne sile so hotele imeti Madžarsko pri razgovorih za konferenco, ki naj bi reševala "vzajemno, urav-novešeno zmanjšanje oborože-nih sil" v Srednji Evropi, za pol-novredno članico in njene oboro-žene sile vključene med one, ki naj bi se zmanjšale. Sovjet-ska zveza je to odklanjala in ho-tela, da je Madžarska le "opa-zovalec". S tem bi Madžarska za zmanjšanje oboroženih sil ne prihajala v poštev.

Konferenca na Dunaju se je sešla 31. januarja letos, pa ni mogla rešiti tega vprašanja. Pretekli teden so končno zahod-ne sile pristale na to, da je Mad-žarska delno "opazovalka". Tako bo blizu 40.000 sovjetskih voja-kov s pomožnimi silami na Mad-žarskem in okoli 185.000 mad-žarskih s pripadajočim letal-stvom in okoli 1000 tanki osta-lo izven razpravljanja konferen-ce.

Ko so se pobotali o položaju Madžarske, so določili tudi za danes prvo polno širšo sejo pri-pravljalne konference, ki se jo udeležuje 19 držav. Njihova na-loga je sestaviti dnevni red in program za konferenco, ki se bo sestala kasneje in skušala dose-či v z a j e m n o, uravnovešeno z m a n j š a n j e oboroženih sil v Srednji Evropi.

Nekateri glasovi se slišijo, da sta se Washington in Moskva že na pol sporazumela, da naj bi se

BREŽNJEV PRIDE NA OBISK V ZDA PRIHODNIJ MESEC

Leonid I. Brežnjev, prvi med vodniki Sovjetske zveze, pride na uradni obisk in razgovore s predsednikom Nixo-nom v ZDA 18. junija in bo ostal do 26. junija. Poleg Washingtona računajo, da bo obiskal še Detroit in za-hedno obalo.

WASHINGTON, D.C. — V so-boto je Bela hiša uradno objavi-la, da pride vodnik Komunistič-ne partije ZSSR Leonid I. Brež-njev v ZDA 18. junija in bo o-stal tu do 26. junija. Njegov o-bisk je vrnitev obiska predse-dniku Nixona v Sovjetski zvezi lani v maju. Večji del obiska bo porabljen za razgovore med vodniki obeh vodilnih sil sveta o skupnih vprašanjih, pa seveda tudi o mednarodni politiki, zla-sti o Srednjem vzhodu in Indo-kini.

Obisk je bil napovedan že dolgo, pa so se pojavljale razne težave in ovire. Nekateri so mislili, da ba utegne Moskva odložiti na čas, ko ba afšera Wa-tergate mimo. Brežnjev je do-ločil drugače in obisk bo izve-del v predvidenem času. Dr. H. Kissinger, ki se je o podrobnosti obiska pretekli teden raz-govarjal v ZSSR, je dejal, da o Watergate aferi pri tem niso nič govorili. To je končno no-tranje zadeva ZDA, ki more vplivati na mednarodno politiko le v toliko, kolikor škoduje ugledu ZDA v svetu in pred-vsem vplivu in moči predse-dnika ZDA doma.

Leonid T. Brežnjev je drugi vodnik komunistične Rusije na obisku v ZD, prvi je prišel sem Nikita Hruščev leta 1959 in si med drugim ogledal zlasti ame-riško poljedelstvo. Rad bi bil pogledal tudi v Disneyland v Kaliforniji, pa so odločili, da bi bilo to zanj "prenevarno". Za Brežnjeva pravijo, da bo večji del obiska prebil v Washingtonu in v Camp David, da pa bo ne-mara pogledal v središče avto-mobilске industrije Detroit, ker je vnet za avtomobile, in na za-hodno obalo, verjetno v San Clemente v Nixonov dom.

Tekom obiska sovjetskega

te sile zmanjšale za 15% na vsa-ki strani, ne da bi čakale na sklepe konference, o kateri ni nihče prav gotov, kdaj se bo lahko sestala.

vodnika bodo verjetno podpisali vrsto dogovorov med ZDA in ZSSR, slično kot v času Nixo-novega obiska v ZSSR. Te dogo-vore je še treba doseči, kajti SALT II. v Ženevi, vzajemno, uravnovešeno zmanjšanje obo-roženih sil v Srednji Evropi, o čemer se pogovarjajo na Duna-ju, pa tudi vprašanje medseboj-ne trgovine in sodelovanje na raznih drugih področjih so še daleč od sporazumov.

Kissinger in Tho se sestaneja v četrtek

V četrtek se bosta sestala v Parfizu dr. H. Kissinger in Le Duc Tho na razgo-vor o izvajanju premirja v Indokini.

WASHINGTON, D.C. — Zad-nji petek je bilo tu in v Hanoi objavljeno, da se bosta dr. H. Kissinger in Le Duc Tho sestala v Parizu v četrtek, 17. maja, na razgovor o položaju v Indokini in o izvajanju pariškega dogo-vora, ki sta ga v imenu svojih vlad sklenila v preteklem jan-u-arju.

Dr. H. Kissinger se je šele zadnji četrtek vrnil preko Londo-na, kjer se je razgovarjal s predsednikom vlade E. Heat-ha, v večdnevni razgovorov v Sovjetski zvezi, kjer je v Zavi-dovu, v podeželskem domu L. I. Brežnjeva razpravljal s tem o njegovem obisku v ZDA.

Predsednikov tiskovni tajnik je tu objavil, da je datum obis-ka Brežnjeva bil določen, da pa ni določen dan njegove objave. Sodiijo, da bo Brežnjev prišel v ZDA koncem junija.

Tito se pozna starost

Tito, ki je pretekli teden do-polnil 81 let, je opustil vrši-tev dela formalnih oprav-kov, ko ga leta napravlja-jo "utrujenega".

BEograd, SFRJ. — Pred-sednik Tito je bil v zadnjih ted-nih zelo "utrujen" in je zato del svojih javnih opravil opustil. Tako je npr. poljskega ko-munističnega vodnika E. Giere-ka sprejel mimogrede v Slove-niji, ni pa šel dalje z njim v Beograd. Prav tako je opustil nekaj drugih uradnih poslov.

Na tiskovni konferenci je Sta-ne Dolanc zanikal vesti, da se bo Tito zaradi starosti umaknil z vodilnih položajev. Izjavil je, da je in bo ostal predsednik Jugo-slavi je in Zveze komunistov in bo na teh mestih ostal, dokler bo le mogel. Omejil bo le svoje formalne uradne dolžnosti.

Tito, ki je pretekli teden do-polnil 81 let, se tudi ni udeležil konference Zveze komunistov pretekli teden. Sporočil je, da mu je žal, da ne more biti na-vzoč.

Eno petino uničenega
WASHINGTON, D.C. — Sko-raj eno petino vsega živeža, ki ga na svetu pridelajo, uničijo bo-lezni in mrčes, predno pride do uporabe.

Iz Clevelanda in okolice

Praznovanje—
Članice Podr. št. 32 SZZ bo v sredo, 18. maja, ob 7. zvečer praznovala Materinski dan v SDD na Recher Avenue.

Uspeli prireditvi—
Nastop Slovenske šole pri Sv. Vidu včeraj popoldne za Mate-rinski dan je privabil polno dvo-rano občinstva, ki je navdušeno uživalo ob lepem sporedu. Prav tako lepo uspela je prireditev za Materinski dan v šolski dvo-rani pri Mariji Vnebovzeti, ki jo je pripravila in izvedla tam-kajšnja Slovenska šola. Obema šolama k res lepima prireditva-ma iskrene čestitke.

Občni zbor—
Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti vabi v sredo, 16. maja, ob 7.30 zvečer v Šolsko dvorano na občni zbor in sesta-nek staršev.

Cedar Point odprt—
V soboto bodo za letošnjo se-zono odprli znano letovišče in zabavišče Cedar Point v Ohio.

Uprava prosi—
Uprava AD prosi naročnike, ki so plačali pok. Ivanu Prezljju naročnino za AD in imajo potrdila s št. 8180 do 8200, naj to sporoče upravi pisмено ali pre-ko telefona 431-0628.

Zadnje vesti

MEXICO CITY, Meh. — Držav-ni tajnik William P. Rogers je priletel v soboto sem na svoji 17-dnevni poti po Latin-ski Ameriki. Danes poleti dalje v glavno mesto Nikara-gue Managua, ki jo je lani po-tres skoraj uničil. Rogers bo obiskal skupno 8 držav.

WASHINGTON, D.C. — Skupi-na 39 senatorjev pod vodstvom C. P. Case, republikanca iz New Jerseyja, in F. Chur-cha, demokrata iz Idaho, bo danes stavila zakonski pred-log, ki bo prepovedal rabo vseh sredstev za nadaljevanje vojaških nastopov ZDA v In-dokini. Gre predvsem za bom-bardiranje v Kambodži.

WASHINGTON, D.C. — John W. Dean naj bi bil poskušal organizirati podtalno vohunje-nje in sabotažo na demokrat-ski konvenciji lani v Miami Beach.

NEW YORK, N.Y. — Mrs. John Mitchell je včeraj odločno za-nikala, da bi bila pretekli dni v bolnišnici zaradi živčnega zloma. Dejala je, da je doma in da zahteva za sebe pravico do miru in svojem privatnem življenju.

LONDON, Vel. Brit. — Pred-sednik vlade E. Heath je de-jal včeraj, da bo Skupni trg odgovoril "pozitivno" na ame-riške predloge o izboljšanju medsebojnih odnosov.

HONG KONG. — David Bruce, ki ga je Nixon imenoval za zastopnika ZDA v Pekingu, je danes odpotoval od tu in bo v nekaj dneh uradno odprl "zvezni urad ZDA" v glavnem mestu L. R. Kitajske.

NEW DELHI, Ind. — Tu je bilo objavljeno, da bo Indira Gan-dhi v dneh 15-17. junija na uradnem obisku v Jugoslaviji, kamor jo je povabil predse-dnik vlade D. Bijić, ko je bil pretekli mesec na obisku v In-diji.

AKRON, O. — Pogajanja med Unijo in Goodrich Co. niso uspela in štrajk se nadaljuje v drugi teden.

VESOLJSKI LABORATORIJ — NOV AMERIŠKI PROGRAM V VESOLJU

Združene države so se odlo-čile po končanih poletih na Luno omejitii začasno svoj ve-soljski napor na Zemljo in njeno neposredno okolico. Ko bodo v naslednjih mesecih as-tronauti v vesoljskem labo-ratoriju preskušali človekove sposobnosti za daljše bivanje v vesolju, kjer ni težnosti, na katero je človeško telo nava-jeno, proučevali iz njega Zem-ljo, njene prirodne zaklade in še vse drugo, pa opazovali tu-di Sonce in zvezde, bodo vod-niki vesoljskega programa ZDA pripravljali nove pro-grame in nadaljevali z začeti-mi.

Vesoljski laboratorij bo predvidoma poletel v vesolje danes, v ponedeljek, ob 1.30 popoldne s Cape Kennedy in začel krožiti okoli Zemlje v razdalji 270 milj. Jutri bodo poleteli v vesolje trije astro-nauti, Charles Conrad, dr. J. Kerwin in P. Weitz, se pove-

zali z vesoljskim laboratorij-em, prešli vanj in v njem ži-veli in delali prihodnjih 27 dni.

Za opazovalce z Zemlje se-danji program ZDA v vesolju ne bo tako zanimiv in razbur-ljiv, kot so bili poleti na Lu-no, bo pa zato bolj koristen in poučen za nadaljne vesolj-ske napore. Vesoljski labo-ratorij je izdelan iz druge stop-nje Saturn V. rakete. Obsega 100 ton, ima obsežno delavni-co, prostore za zaloge hrane, zdravil in vsega drugega, pa tudi prostore za življenje treh astronautov. Ti so približno tako obsežni kot povprečno trisobno stanovanje in so o-premljeni z vsem, na kar je današnji civilizirani človek navajen.

Ko se bo prva skupina as-tronautov vrnila iz vesolj-skega laboratorija, ji bo čez čas sledila druga in tretja. Predvideno je, da bo ena od

njih ostala v vesolju skupno 55 dni, če bo to seveda možno brez nevarnosti za astronaute.

Ti bodo živel v vesoljskem laboratoriju in redno oprav-ljali svoje naloge. Njihov pro-gram je izdelan, pa ga bodo sproti prilagojevali razmeram in sposobnostim astronautov. Ne pričakujejo, da bo prva skupina astronautov opravila vse predvidene naloge.

V vesoljskem laboratoriju bodo imeli astronauti 600 ku-bičnih čevljev prostora za svoje "stanovanje", med tem ko ga je bilo v vesoljski ladji Apollo le 210 kubičnih čevl-jev. Ostalih 9.550 kubičnih čevljev notranjosti vesoljske-ga laboratorija bo uporablj-e-nih za delavnico, zaloge in vse drugo.

Poveljnik odprave je mor-ka petan Charles Conrad, ki je bil že prej v vesolju v vesolj-ski ladji Gemini in Apollo, z njim pa sta mor. kom. dr. J.

Kerwin, zdravnik, in mor. kom. P. J. Weitz. Za slučaj, da bi zbolel Kerwin, so izučili Weitz za manjše operaci-je in ga naučili ruvati zobe.

Dr. Kerwin bo vodil v glan-em poleg svojih zdravniških poslov za vso posadko Apollo Telescope Mount, mal astro-nomski observatorij, name-ščen izven vesoljskega labo-ratorija in opremljen z lastno električno oskrbo. Kar bodo s tem teleskopom posneli, bodo odnesli s seboj nazaj na Zem-ljo.

P. Weitz bo posvečal svojo pažnjo proučevanju zemelj-skih naravnih zakladov in ze-meljski površini z vsemi nje-nimi posebnostmi in spre-membami. Tudi te zbrane po-datke bodo astronauti odnesli pri povratku na Zemljo. Ko-risti utegnejo biti torej pre-cejšnje tako za znanost kot tudi za vsakdanje potrebe in seveda za kasnejše prodira-uje globlje v vesolje.

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 95 Monday, May 14, 1973

Evolucija komunizma

Nedavno tega smo brali pismo, ki ga je poslal uredniku lista The New York Times eden izmed vidnih slovenskih političnih emigrantov. V tem pismu se avtor čudi, kako je mogel jugoslovanski državni predsednik Tito podležiti zahtevam skrajnežev v "stari gardi" partije in postaviti na hladno reformatorje iz mlajših vrst partijcev ter se v celoti vrniti na linijo avtoritarne vladanja starih centralistov ravno v času, ko so ustavne reforme glede decentralizacije iz 1971 začele roditi sadove.

Pismo sklepa takole: "Človek upa, da za Tita ni še prepozno, da bolj obetajoče konča svojo vlogo pobudnika (iniciatorja) evoliucijskega prehoda iz stalinistične tiranije v družbo, ki se sama vlada."

Iz teh besed veje trdna vera v evolucijo komunizma. Kaj beseda evolucija pomeni, menda vsi vemo. Je latinskega izvora in je samostalniško izpeljana iz glagola "evolvere", kar v slovenskem prevodu dobesedno pomeni: odvijati ali razvijati. Po etimologiji znači vrtenje nečesa, kar je skupaj zvito; čim bolj razvijamo, tem več novih stvari odkrivamo, ki zanje prej nismo vedeli in jih morda ne poznamo. Odvijanje se odigrava postopoma, v daljšem (ali pa tudi krajšem) času. Prinaša pa nekaj dotedanjemu podobnega in sorodnega, vendar drugačnega.

Sedaj pa vsebino besede evolucija aplicirajmo in uporabimo za komunistično stvarnost.

Komunizem je do kraja dograjen ideološki, družbeni in politični sistem na podlagi Marxove revolucionarne filozofije, za praktično uporabo prirejen in dopolnjen z Leninovimi nauki in navodili. Osnova in jedro marksizma-leninizma je na materialistični brezbožnosti izpeljana svetovna revolucija, ki mora privedi do svetovne diktature proletariata. To pomeni krvavo nasilje enega razreda človeške družbe nad vsemi drugimi, spočenja pa se v časih velikih mednarodnih kriz, ki privedejo do vojska. (Ruski boljševizem se je rodil med in po prvi svetovni vojski, srednje-vzhodna polovica Evrope je padla od komunistično diktaturo po drugi, prav tako Kitajska). Stržen tega sistema, kadar so se komunisti polastili v kaki deželi oblasti, je diktatura enega samega političnega gibanja — komunistične partije; znotraj partije pa se polasti, večidel s prevaro, intrigo in nasiljem, absolutne oblasti peščka najbolj brezobzirnih in krvoločnih nasilnikov, med katerimi prevlada navadno najkrutejši. Stalin je klasični dokaz!

Ali je diktatura podvržena evoluciji? Ni dvoma, da je, kakor so več ali manj vse stvari na tem svetu. Življenjske spremembe, čas in okoliščine evolucijo dostikrat nujno zahtevajo. Komunizem je za zakon evolucije zelo občutljiv; kakor hitro začuti, da uporaba stare poti ni več koristna in varna, se prilagodi in brezobzirno žrtvuje lastne prišaste, če so prilagoditvi na poti. Spomimo se na posmrtno obsodbo Stalina, v Jugoslaviji na izgon Rankovića.

Taka prilagodljiva evolucija pri diktaturi partije na vladi pa ima svojo trdno določeno mejo. Prilagojevanje in popuščanje se nujno in docela ustavi, ko je ta evolucija postala nevarna absolutni, nedeljivi diktaturi partije, oz. njene vodstva. Brž ko se začno pojavljati znaki zgubljanja trdega prijema na raznih področjih javnega uveljavljanja, je evolucije konec, še več, obrne se v nasprotno smer ponovnega zatezanja diktatorskih metod. Partija na vladi si ne sme in ne more privoščiti delitve oblasti, to bi neizogibno vodilo v izgubo oblasti in v njen propad.

Potrjujeta to trditve dva nedavna zgleda. Dogodki za časa "češke pomladi" Aleksandra Dubčeka — nudijo poučen primer pristne evolucije iz monolitne komunistične oblasti v pluralistično urejeno sporazumno sožitje raznih sektorjev družbe, ki naj bi se sami vladali. Ko je evolucija dosegla točko, kjer je bila v nevarnosti partija, da zgubi nedeljeno dominacijo nad narodom, in je bil odpor stare garde prešibak, da bi evolucijo ustavil, so prihrumeli boljševiški tanki. Ne smemo še pozabiti, da je komunizem svetovno gibanje pod vodstvom in kontrolo Sovjetov!

Ko je Tito sprevidel, da mlajša vodilna plast v partiji izrablja evolucijo v liberalizem za to, da razdrobi monolitni strankin organizem v nacionalno pobarbane skupine in te vodi po svoje, brez ozira na centralno vodstvo, je spoznal nevarnost za ohranitev partijske diktature in brutalno poglaval oblasti vse evolucioniste. Ravna! je deloma tudi pod vplivom Moskve. Nesmiselno bi bilo misliti, da se je stari, preizkušeni učenec boljševizma pri svojih čistkah vdal pritisku "stare garde" in znova uvedel avtoritativno oblast na njihovo zahteva. Tako interpretacija njegovih drastičnih ukrepov bi pomenila pranje in retuširanje diktatorjeve politične podobe pred svetom. Objektivnim poznavalcem komunistične doktrine, njene aplikacije in evolucije, ki upoštevajo mednarodno-politični položaj, Titovo ravnanje ni nikaka uganka, pač pa doslednost. Videl je v evoliucijskem

razvoju partije grozečo nevarnost za svoje življenjsko delo. Ni mogel torej dopustiti — ali celo podpreti — evoliucijskega prehoda iz stalnizma v samo-vladano družbo. Dobro ve, da resnično samo-vladanje zahteva znatno mero demokracije. To bi šlo daleč čez mejo varnosti za partijski absolutizem. Zato kaj takega ne bo storil tudi v prihodnosti, čeprav njegovi oboževalci še tako želijo, da bi bolj spodbudno končal svojo evoliucijsko vlogo.

L. P.

BESEDA IZ NARODA

Spoznavajmo svojo narodno dediščino

WASHINGTON, D.C. — Med Slovenci v Ameriki čutimo zelo splošno zavest, kako potrebno je, da izrabimo vsako priložnost in vse načine, nenehno klicati v spomin naš slovenski izvor in črpati iz njega vrline, ki so jih velikim trudom in znatnimi uspehi kovali naši pradedje.

V prvi vrsti z namenom, da proučujemo vrednote slovenskega izročila, kličemo nanje pozornost in ga posredujemo zlasti našemu mlademu rodu, je bil v Washingtonu osnovan SLOVENIAN HERITAGE COMMITTEE, čigar področje je omejeno na krajevne prilike. Slovenian Heritage Committee je kot nadaljevanje lanskoletnega kulturnega programa priredil letos v sodelovanju in s finančno podporo krajevnih podružnic KSKJ in SZZ v soboto, 28. aprila, kulturni in deloma tudi družabni večer z naslovom "Spoznavajmo svojo narodno dediščino". Tehnično je program vodil in v uvodu predstavil Slovence Capt. James Laurich (U.S. Navy, Ret.)

V opozorilo na narodnostno preganjanje naših slovenskih bratov na Koroškem je bila pod vodstvom g. V. Preglja zapeta koroška narodna pesem "Rož, Podjuna, Zila". Sledila je znana "Luna sije", uglasbena po Prešernovem besedilu. Prav tako je zbor g. Preglja zaključil večer z venčkom naših narodnih pesmi. Dvoje predavanj je bilo na sporedu. Prvo predavanje g. senatorja F. Lauscheta, v katerem je na eni strani popisal trdo življenje slovenske družine v začetku stoletja in še posebej trdo življenje svoje matere, se je na drugi strani oddolžil zaslužnim slovenskim rojakom, ki so ga oblikovali in mu stali ob strani. Med njimi je na prvem mestu dal priznanje, poleg svojih slovenskih staršev, zlasti mame, nekdanjemu uredniku "Ameriške Domovine" A. Pircu, msgr. Hribarju in predvsem še Ivanu Zormanu, ki je vse življenje posvetil v ovekovčenje slovenskega imena in za ohranitev našega življa in naše zavesti pri nas. Ni ti naslov mož ne poudari zadostno kremenitosti njihovega značaja, je dejal g. Lausche, klenost in plemenitost njihove osebnosti lahko prikaže samo slovenska beseda "možak".

V drugem predavanju je dr. Viktor Antolin kleno nanizal svojstva naroda, svojstva slovenskega naroda, ki mu je samostojnost draga in istočasno potrebna. Tudi je podal posebnosti Slovencev, ki se razlikujejo, v kolikor člani naše narodne skupnosti žive razkropljeni po svetu, in je priporočil razumevanje za one člane naše skupnosti, ki se niso mogli ali znali priučiti slovensčini.

Pomen slovenske pesmi, tako pete kot pisane, je dihal iz celotnega programa: recitacija Prešernove "Zdravice" (g. K. Mejač v slovensčini in gdč. Florence Gregorich v angleščini), recitacija pesmi I. Zormanca "Mladi Ameriški Sloveniji" (recitiral dr. Milan Kravanja), v kateri nam naroča, da se moramo oklepati hramov naše prosvete in da moramo gojiti našo pesem z največjo ljubeznijo. Da, in senator Frank Lausche je dodal, da tisti naši rojaki, ki slovensčine ne obvladajo zadostno

in je dobro ne razumejo, si morejo Zormanu nabaviti v angleščini, tako pomembno je njegovo naročilo za ohranitev slovenskega izročila v Ameriki. Jedrnat predavanje dr. Antolina je želo uspeh in odobravanje, g. senatorju F. J. Lauschetu pa je Slovenian Heritage Committee v zahvalo za predavanje, ki smo mu vsi z navdušenjem sledili, in v priznanje za njegove zasluge poklonil slovenski šopek in en zvezek E. Cevca zbirke "Ars Sloveniae" s posvetilom: "Možu (biti bi moralo možaku), ki je slovenskemu imenu v Ameriki prinesel največje časti, v spomin na zemljo in rod, iz katerega je izšel, slovenski rojaki v Washingtonu na Slovenski dan, 28. malega travna 1973."

Naj za konec tega poročila ponovimo odstavek, ki ga je o našem programu z istim naslovom ("Spoznavajmo slovensko dediščino") v dodatku prineslo slovensko časopisje lani:

"Morda bi bilo mogoče — vsekakor pa prav — da bi povsod, kjerkoli živimo Slovenci v Ameriki, svojemu okolju in sebi primerno, seznanjali sebe in predvsem še mladi rod Slovencev s slovensko dediščino; morda bi si v sklopu takih prireditev izmenjevali predavanja o tej dediščini in misli in napotke o njenem ojačevanju; morda bi čez čas celo povsod, kjer živimo v Ameriki, praznovali vsi istočasno SLOVENSKI DAN, katerega namen bi bil "SPOZNAVAJ SE S SVOJO DEDIŠČINO" in, kot je priporočil dr. Gobec, "IN PONOSNI BOŠ NANJO!"

m - p

Prelat dr. Jos. Meško umrl

CLEVELAND, O. — Domovina je spet izgubila enega izmed svojih velikih duhovnikov. Na Veliki torek, 24. aprila t.l. je Gospod poklical k Sebi apostolskega protonotarja dr. Josipa Meška, stolnega prošta in generalnega vikarja mariborske škofije.

Rajni dr. Jos. Meško je bil rojen 14. marca 1899 pri Sv. Tomažu nad Ormožem, tj. v severno-vzhodnem klasičnem delu slovenske zemlje, ki nam je dal toliko vrsto velikih slovenskih mož. V družini je bilo osem otrok. V njej je prejel trdno krščansko vzgojo. Po opravljeni srednji šoli je stopil v mariborsko bogoslovje. V mašnika je bil posvečen 28. julija 1925. Kaplansko delo je v šmarju pri Jelšah, v Črenšovcih v Slovenski krajini, pri Sv. Magdaleni v Mariboru. L. 1931 je prejel v Zagrebu doktorat iz bogoslovja ter bil nato od 1935 pa do svojega izгона po okupatorju 1941 profesor pastoralnega bogoslovja na Visoki bogoslovni šoli v Mariboru. V času svojega prebivanja na Hrvaško je bil ves čas katehet na samostanskih šolah v Sarajevu. Po vrnitvi po vojski v Maribor je bil, ker je bilo mariborsko bogoslovje ukinjeno, spet kaplan pri Sv. Magdaleni. L. 1951 je postal kanonik, l. 1961 ravnatelj škofijske pisarne in 1962 generalni vikar mariborske škofije. V času svojih zadnjih dveh služb je bil najožji škofov sodelavec. Tako ni čudno, da je na dan pogreba, 26. aprila, za njim opravil sv. mašo zadušnico sam škof dr. Maksimilijan Držek. Pred polno

cerkvijo — stolnico se je po evangeliju poslovil od rajnega stolni dekan Franc Hrstelj.

Pogreba se je udeležilo poleg velikega števila Mariborčanov in drugih škofljanov tudi 148 duhovnikov. Ljubljansko nadškofijo je zastopal na pogrebu škof dr. Stanislav Lenič, ljubljanski stol. kapitelj pa kanonik Jožef Kvas in Rafael Lešnik. Ob grobu je mariborski škof v prijateljskih besedah opisal življenjsko pot rajnega svojega dobrega sodelavca. S pesmijo pa se je od rajnega poslovil tudi mariborski stolni pevski zbor pod vodstvom prof. Gregorija Zafošnika.

J. S.

Ga. Ana Pelčič nas je za vedno zapustila

CLEVELAND, O. — Na dan 24. aprila t.l., nas je za vedno zapustila ga. Ana Pelčič, ko se je preselila iz te solzne doline v večnost.

Od kar sem se kot begunec iz Jugoslavije preselil v zahodni del našega Clevelanda, je bila med prvimi Slovenci, ki sem jih spoznal, navedena g. Ana Pelčič. Ona se je vedno v javnosti predstavljala kot Slovenka in zato je bila nam v velik ponos. Bila je marljiva kot čebelica in tako sta si z možem Johnom postavila lep dom. Bila je lepšega značaja in si je v svojem življenju pridobila mnogo prijateljev. Sodelovala je pri mnogih slovenskih in katoliških organizacijah. Večkrat je prišla na moj dom in me obiskovala, ko sem bil bolan in nesrečen. Z nasmehom na ustnicah je prihajala, če se nisem počutil srečnega.

Ga. Ana Pelčič je bila več let hudo bolna v popolni oskrbi pri svojem sinu Johnu in njegovi ženi. Njen mož John je že več let bolj slabega zdravja. Oba sem večkrat obiskal, kar je bilo obema v veliko veselje. Oba sta brala Ameriško Domovino. Kadar je naročnina za Ameriško Domovino potekla, me je ga. Ana Pelčič prosila, da sem jo namesto nje obnovil in mi zato izročila potrebni denar. Kakor mi je znano, je bila tudi stalno naročnica Ave Marija. Ana Pelčič je ves čas, ko je bila bolna, vse vdano prenašala in tako z velikim zaupanjem božjo pomoč mirno živela. Umrla je kot popolna katoličanka in je kot taka srečno prestopila prag večnosti.

Podpisani sem zastopnik Mohorjevih knjig v Celovcu. Bila je tudi ona vedno potom mene naročnica knjig Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Tako bom pok. Ana Pelčič pogrešal tudi kot stalno naročnico omenjenih knjig. Če bi kdo bral ta dopis, pa knjig Družbe sv. Mohorja v Celovcu še nima, naj se oglasi pri podpisaneu. V tem slučaju bi kot nov član Mohorjevih knjig pri meni nadomestoval pok. Ana Pelčič. Še živimo, zakaj ne bi storili vse potrebno, da bi se s pravim vlakom odpeljali v večnost.

Jože Vrtačnik

Lepi majnik

MILWAUKEE, Wis. — Meseč maj so naši pesniki imenovali "majnik", stari Slovani pa "Veliki traven". Naš pregovor pravi, če je slana v začetku maja, kasneje zoritev zelo nagaja. Ker je bil letos april poln moče in snega, bo majnik lep in poln toplih sončnih žarkov. Saj pravi tista pesem izza mladih let: "Prvi maj, krasni maj — konec zime je tedaj", ki je bila nešteto krat prepevana na šolskih izletih. Ta mesec je najlepši v celnem letu, zato je posvečen s šmarnicami Materi Božji. Vsaka druga nedelja v maju pa je materinska nedelja v čast vsem materam. Skratka, majnik je praznik mladosti, lepote in ljubezni.

Kadarkoli postane moja duša težka in moj duh v stiski, ko me obdaja teža in čutim, da ne bo luč nikdar več svetila, če imam srečo iti na kak slovenski koncert in poslušati slovenski pesem, tema izgine, teža popusti, svetloba je z mano in duša postane čisto jasna ob solzah, ki mi tečejo, ko slišim pesmi, katere sem nekdaj poslušal na materinem kolenu.

Sen. Frank J. Lausche
28. aprila 1973

Najbolj primerna posoda za lepoto in ljubezen je — ženska. Zato so ženske že, od pamtiveka živele po spreminjajoči se modi in negovale svojo telo, da bi čimbolj ugajale moškemu spol. Najbolj so opevali žensko lepoto pesniki in pisatelji; trdili so, da je ženska sladka, toda varljiva, nezvesta in spreminljiva kot vreme. Za mnoge ženske pomeni ljubiti nekoga — varati drugega. Trdijo tudi, da je ženska včasih nevarnejša od razbojnikov. Ne zahteva denar ali življenje, temveč oboje, zato izgleda zakon kot oblegana trdnjava. Tisti znotraj želijo ven, drugi pa tiščijo vanjo. Naj bo napisano karkoli o ženskah, jasno je, da ženske imajo radi lepe in dobre ženske, tako radi kot lepo in sončno vreme.

Kot nam zgodovina dokazuje, so se Venere, boginje lepote, in z njimi tudi moda iz stoletja v stoletje skoraj iz leta v leto menjavale. Samo Evin kostum ne pride nikoli iz mode. Pravijo, da je bila že prva boginja lepote v kameniti dobi in to Willendorf-ska Venera, ki je bila sodeč po slikah prava debeluška z velikimi prsi, z obilnim trebuhom, stegni in boki. Moškim so včasih všeč debeluške, pa zopet suhe. Danes, v dobi ženske enakopravnosti, so zopet upoštevanje mlade, suhe ženske, radi tega te suhice — stradajo. Te lepote morajo biti obdarjene z belimi zobmi, rokami in kožo, oči, obrvi in veke črne, ustnice, lica in nohti rdeči, telo, lasje in roke dolgi, ušesa in stopala kratki, prsi, čelo in oddaljenost med obrvmi široki, usta, život in členki na nogah ozki, boki in bedra debeli, nos in glava majhni. Toda pregovor pravi tudi, da dobro srce več velja kot lep obraz.

Vsak lahko čaka na svojo veliko ljubezen, samo pameten človek uživa v tisti, ki jo ima.

Varuhi starin v muzeju

V vatikanskih muzeju so zdaj stalno zaposleni agenti v civilu, da bi preprečili morebitne vandalske napade na dragocene umetniške stvaritve. Micheangelo "Pieta", ki jo je lani poškodoval avstralski državljani madžarskega rodu Laszlo Toth in so jo obnavljali celih sedem mesecev, je zdaj na ogled v steklenem oklepju.

VAS ZANIMA?

Ko je angleška kraljica Elizabeta I. leta 1603 umrla, so našli v njeni garderobi več kot 3000 oblek, od katerih so nekatere predstavljale celo premoženje.

Maratonski tek je le kratek sprehod v primerjavi s tekmovanjem v hitri hoji, ki so ga priredili leta 1958 med Parizom in Strasbourgom. Na 522 kilometrov dolgi progi je zmagal G. Roger s časom 69 ur in 38 minut.

Kolesarstvo nikakor ni v zatonu. Z največje tovarno koles se lahko postavijo v Angliji. Zgradili so jo v Nottinghamu, obsega pa površino 256.000 kv. metrov.

V njej je zaposlenih skoraj 9000 delavcev in uslužbencev, izdelajo pa na leto 1.500.000 koles, razen tega pa še 70.000 majhnih motorjev in veliko igrač s kolesi.

Med domačini na otoku Tonga v Polineziji je najbolj priljubljen šport tek po morskem dnu med dvema koloma, oddaljenima 70 metrov. Da jih vzgon ne dvigne na površje, nosijo vsi udeleženci neobičajne tekme v rokah velik kamen.

Kletka, pokrita z listi bananovca in cveticami, velja ponekod v Indoneziji kot zdravilo zoper vse bolezni.

Domačini so prepričani, da je tako lepa, da bo zli duh, ki povzroča bolezni, zlezal iz telesa žrtve v to čudovito domovnjak.

PETELIN IN GOSAK

POVEST

Črtica iz vasi. Spisal Kr. Ks. Meško

Jeza, ki se ji je za čas nekoliko polegla, ji je začela zopet vzkipevati.

"O, ko bi znala, kdo ga je — tožiti ga grem!" je kriknila. Obraz pa, že od narave rdeč, se ji je od razburjenosti še bolj zalil s krvjo.

"Škoda mora povrniti, če zve-mo, kdo ga je ubil!"

"Oj, smili se Bog — to so ljudje v tej vasi — kaj pravim ljudje — razbojniki so, roparji, rokovalci, morilci! Ničesar bi človek ne smel imeti, vse mu uničijo! Danes zakoljejo petelina, jutri nam lahko umore prase... ukradejo kravo... naposled nam še upepelijo dom. Oj, da sem bila toliko neumna ter da sem te razbojnik! Doma sem živela v miru, tukaj pa mi zagrene slednjo urico; oj meni reži, oj!" In vpila je, da je od mevala daleč po vasi, ter klicala Boga, na pomoč, naj jo vendar varuje, ter naj udari zlobne sosedse s šibo svoje jeze.

"Mica, kaj se boš jezila," jo je tolažila Dorica. "To petelina vendar ne oživi."

"Seveda ga ne oživi, a mene ta zloba teh roparskih ljudi naposled tudi še spravi v grob. Moj Bog, moj Bog!"

A Dorica je bolj skrbela večerja, kakor pa mrtvi petelin. In zato je začela prigovarjati:

"Mica, večer se bliža. Hiteti morava, da pravočasno pripraviva večerjo."

"Seveda je takoj večer... A kaj hočem, ko vendar vidim, kakva krivica se nam godi. Uničiti nas hočejo, ti preklicani, roparski sosedje. Saj vem, zavajajo me, ne morejo me trpeti, sovražijo me; oj, oj!" Jadikovanje in klevetaje je hitela v sobo, da dovrši pogače.

Ko je dovršila svoje delo, je nesla jedno na loparju v kuhinjo, v peči zgrnila žerjavico raz ognjišče ter jo položila na vročo opko. Bil je to "krapec", ki se je peklo brez skleda.

Dorica ni bilo v kuhinji; bila je v hlevu, kjer je nastiljala živini.

Ker so smolniki, kar jih je prinesla poprej Dorica, že vsi zgoreli, in ker je bilo navadnih drv že tudi povsem malo, je brž zela Mica k skladalnici ob skednjo, da bi prinesla nove zaloge. Takoj za skednjem je bilo konec Kranjčevega dvorišča, in ob plotu je vedla glavna cesta. Na zelenem, travnatem robu ceste pa je tedaj sedel slučajno sosedov Karlek ter piskal na majhno piščalko, katero mu je podaril brat Tonček, hoteč ga s tem do cela podkupiti, da ne izda njegovega zločina.

Komaj je zagledala Mica fantiča, ji bliskoma šine v glavo misel, da nemara zve od tega

kaj natančnejšega o smrti petelinovi.

"Karlek!"

Z rezkim, hipoma pretrganim zvokom je nehal mladi igralec piskati. Ustrašil se je, da mu je piščalka skoro padla iz rok. Hotel se je obrniti ter pogledati nazaj, a manjkalo mu je duševnih sil, potrebne hrabrosti. Predobro mu je bil znan glas, ki ga je klical, pred duhom pa se mu je hipoma kakor strašilo prikazalo otrplo truplo mrtvega petelina. Hotel je vstati in bežati, a tudi za to ni imel dovolj poguma. In tako je vdan v svojo usodo in nemo čakajoč dogodkov, ki pridejo, mirno in tiho obsedel na istem mestu — na "travici zeleni".

"Karlek!"

K drugemu mu je zazvenel isti glas na uho, glas sosedove gospodinje. A ta glas ni bil — in temu se Karlek ni malo čudil — ne osoren, ne karajoč, ne jezen, ne preteč, ne, bil je mil, prijazen in ljubkajoč. Fantič si je oddahnil ter začel upati, da še vendar-le ne pride sod in ka-zen za uboj petelinov. Rdeči, polni obraz je okrenil v stran, in po strani, zroč v sosedo, ki je stala že pri pricestnem plotu, se ji je odzval napol boječe, napol zaupno:

"Kaj je, tetica?"

"Karlek, če boš priden, nekaj dobiš!"

"Bom, tetica, dajte mi!"

"Pojdi sem, kos pogače ti dam, pšenične, mastne!"

Karleku se je razjasnil obraz. Ko je slišal o pogači, je pozabil petelina, in prejšnja bojazen mu je popolnoma izginila iz srca. Takoj je bil pokoncu ter rogačkal črez cesto proti sosedovemu dvorišču. Mica ga je pri-jela za mesnato, mehko ročico in ga vedla s seboj.

"Tako, Karlek, kar tukaj na prag sedi," mu je prigovarjala Mica, ko sta prišla do veže. "Jaz pogledam, ali je krapec že pečen. Potem ti urežem kos."

Karlek je res sedel na vežni prag ter poželjivo zrl v kuhinjo, kjer je Mica gledala v peč ter trdila, da bode pogača takoj pečena. Hkrati pa je napeljala govor na drug predmet ter ga vprašala kar tako mimogrede:

"Karlek, ali si bil danes ves dan doma?"

"Da, tetica!"

"Sam? — kaj?"

"Ne, Tonček in Jerica sta tudi bila."

"Kje pa sta sedaj?"

"Paseta."

"Kje?"

"Na travniku pri mlinu."

(Dalje prihodnjič)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

ŽENINI IN NEVESTE!

NAŠA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA
VAM TISKA
KRASNA POROČNA VABILA
PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE
VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

431-0628

KOLEDAR

društvenih prireditev

MAJ

19. — "Slovenski fantje" priredijo koncert v farni dvorani pri Sv. Vidu.

20. — Mladi harmonikarji podajo koncert v korist šole Marije Vnebovzete ob 3.50 popoldne v tamkajšnji šolski dvorani.

20. — Društvo sv. Ane št. 150 KSKJ obhaja 60-letnico obstoja s sv. mašo v cerkvi sv. Lovrenca ob 11.30 popoldne in z slavnostnim obedom v Slov. narodnem domu na E. 80 St. ob 1. popoldne.

26.-27. — Slovenski športni klub priredi svoje letno tekmovanje v odbojki na Slovenski pristavi. Na razpolago bo kosilo in godba za ples v nedeljo.

27. — Društvo SPB Cleveland — Slovenski Spominski dan: sv. maša ob 10.45 pri Lurški kapeli na Providence Heights, Chardon Road, za žrtve vojske in komunistične revolucije.

28. — SKD Triglav v Milwaukee, Wis., priredi SPOMINSKO SVEČANOST z mašo v kapeli v parku Triglav. Začetek ob 11. popoldne.

JUNIJ

3. — Piknik Društva sv. Jožefa na društvenih prostorih na White Rd.

10. — DSPB Tabor priredi na Slovenski pristavi SPOMINSKO SVEČANOST za žrtve komunistične revolucije v Sloveniji v letih 1941-1945.

17. — Otvoritev Slovenske pristave.

22., 23. in 24. — Farni karneval pri Sv. Vidu.

24. — SKD Triglav v Milwaukee, Wis., priredi svoj prvi letni piknik v parku Triglav.

27. — Klub slovenskih upokojencev za Waterloo Road okrožje priredi piknik na SN-PJ farmi.

30. — Balincarski krožek priredi piknik na Slovenski pristavi.

JULIJ

1. — Pevski zbor Korotan priredi piknik na Slovenski pristavi.

4. — Slovenska pristava priredi piknik na svojih prostorih.

22. — Piknik slovenske šole pri sv. Vidu na Slovenski pristavi.

4. — SKD Triglav v Milwaukee, Wis., praznuje žegnanje kapele Sv. Cirila in Metoda v svojem parku Triglav.

15. — Misijonska znamkarska akcija priredi piknik na Slovenski pristavi.

22. — Misijonski piknik v parku Triglav v Milwaukee, Wis.

29. — Piknik Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti na Slovenski pristavi.

AUGUST

5. — Društvo Najsv. Imena pri fari sv. Vida priredi družinski piknik na Saxon Acres farmi na White Road.

8. — Federacija klubov slov. upokojencev priredi piknik na farmi SNPJ na Heath Rd.

12. — DSPB Tabor priredi piknik na Slov. pristavi.

12. — Športni dan v parku Triglav v Milwaukee, Wis.

19. — Belokranjski klub priredi svoj običajni piknik na Slovenski pristavi.

25. — Balincarski krožek priredi piknik na Slovenski pristavi.

26. — Slovenska pristava priredi piknik in plavalne tekme.

SEPTEMBER

2.-3. — Piknik Slovenske pristave.

2. — ZDSPB TABOR priredi spominsko proslavo 30-letnice Grčaric in Turjaka na Slovenskem letovišču v Boltonu pri Torontu v Kanadi.

14. — Podružnica št. 14 Slovenske Zenske Zveze priredi kartno zabavo v Euclid Park Club House. Začetek ob 7. zvečer.

16. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

16. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu priredi kosilo v novi dvorani pri Sv. Vidu.

22. — "Kres" priredi zabavni večer v SND na St. Clair Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

30. — Klub društev SDD na Recher Avenue priredi večerjo in ples v prostorih SDD. Večerja, na žaru pečeni piščani, bo na razpolago od 4.30 do 7.

OKTOBER

7. — Kulturna društva v Euclidu priredijo koncert v SDD na Recher Ave.

14. — Podružnica št. 25 SZZ obhaja 45-letnico obstoja z večerjo v farni dvorani, pri Sv. Vidu. Začetek ob 4.30.

20. — Klub slovenskih upokojencev za Newburgh okrožje priredi banket s plesom v Slov. nar. domu na E. 80 St. Začetek ob 5. pop. Igra Buehner orkester.

21. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete pripravi kosilo v šolski dvorani.

21. — Občni zbor Slovenske pristave v H. Lobetovi dvorani.

27. — DSPB TABOR priredi svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci". Začetek ob 7.30.

NOVEMBER

10. — Belokranjski klub priredi svojo vsekoletno Martinovanje v S.N.D. na St. Clairju, v veliki dvorani. Igrajo Veseli Slovenci.

DECEMBER

2. — Pevski zbor Slovan poda svoj jesenski koncert v SDD na Recher Avenue.

16. — Glasbena Matica priredi v SND na St. Clair Avenue koncert.

31. — SDD na Recher Avenue priredi SILVESTROVANJE v svojih prostorih.

JANUAR 1974

19. — "Pristavska noč" v Slov. narodnem domu na St. Clair avenue.

VESTI

IZ SLOVENIJE

Zanimivo pismo iz Kopra "Katoliškemu glasu"

Dovolite mi nekaj pripomb k vaši stvarnosti v zamejstvu, ki jih želi posredovati človek iz matične domovine, tesno povezan z vašimi problemi!

Kadar se mudim v Trstu ali Gorici, rad stopim v cerkev, da se srečam s svojim Bogom. Na vratih pogledam razpored sv. maš, pa ne najdem ničesar v slovenskem jeziku, kot da naš človek v teh dveh mestih ne bi bil prisoten.

V Ljubljani najdeš razpored sv. maš napisan v štirih jezikih, tudi v italijanskem, čeprav Italijani niso najbolj pogostni obiskovalci božje službe v tujini. V Kopru, kjer živi italijanska manjšina, so javni napisi kakor tudi razporedi božje službe v cerkvah dvojezični. V Trstu in Gorici, kjer je slovenska navzočnost stalna in zelo močna, poleg tega pa doživljata stalen obisk Slovencev iz jugoslovanske strani, zamenjaš dvojezičen razpored sv. maš. Celo v rojanski cerkvi v Trstu, od koder radio Trst A vsako nedeljo in praznik prenaša slovensko sv. mašo, o slovenščini ni ne duha ne sluha.

Sprašujem se, ali vaši slovenski dušni pastirji storijo dovolj, da bi se ta nedostatek že enkrat odpravil. Vem, da se mnogi boji-jo reakcije s strani italijanskih skrajnežev, toda kljub temu sem mnenja, da je treba znova in znova vztrajati. Pri tem bi moral tudi vaš slovenski tisk večkrat dvigniti svoj glas.

Druga stran, ki me moti, je neka napačna sramežljivost, ki jo opazam med zamejskimi Slovenci. Stopim npr. v slovensko knjigarno, ki naj bi bila katoliška, pa opazim, kako so slovenski časopisi in revije postavljeni nekam v kot, kot da bi lastniki ne želeli, da jih italijanski obiskovalci knjigarne prehitro opazijo ali slovenski pokupijo.

Tretja stvar, ki mi ni všeč, je silna razdrobljenost katoliškega tiska pri vas. Tržaška, Goriška in Slov. Benedikta, namesto da bi združile v enem glasilu in v njem objavljale vse, kar zajema problematiko vsega slovenskega prostora v Italiji, se pa greste razne liste in lističe, za katere marsikdo niti ne ve, da izhajajo. Jaz sem npr. tako v Trstu kot v Gorici zamenjaval glasilu benediktinskih duhovnikov "Dom".

Skupno glasilu bi bilo zamejskim slovenskim katoličanom v Italiji toliko bolj potrebno, ker kaže ljubljanski verski tednik "Družina" za zamejske Slovence bore malo zanimanja. Ni sicer zgrešeno, da je "Družina" odprta svetu, toda vse premalo, piše o naših ljudeh, ki živijo za mejo. Skladatelja Lojzeta Bratuža, tega mučenca za slovenstvo in vero se je npr. spomnila le s kratkim člankom, vedno pa najde prostora za razne senzacije ali nezdružljive pojave na teološkem polju kje v tujini, ki za slovenskega človeka pravzaprav niti

niso tako važne.

Potožil bi se rad tudi nad ne-ke vrste zadržanostjo, ki jo zamejski duhovniki kažejo do ljudi iz Slovenije. Vsaj jaz sem je že bil večkrat deležen. Ali je meja, ki so jo zarezali politiki, res tudi povzročila zarezo v miselnost in čutenje naših ljudi izven Slovenije? Mi v Sloveniji kar ne moremo razumeti vaše odmaknjenosti, ko vendar uživate svobodo.

Pri nas se čutimo bolj odprte in široke, čeprav je položaj naše Cerkve še vedno težak in čisto svobodno in sproščeno se ne moremo dihati. Prav zato pa, ker je pri nas položaj težji, se morajo ljudje odločati za Cerkev ali proti njej. Toda tisti, ki so za Cerkev, so zares odkriti. Jaz npr. sem od sedaj z božjo pomočjo prestal vse težave, ki sem jih imel zaradi svojega prepričanja v študijskih letih, pa tudi sedaj, ko sem profesor, hodim javno k sv. maši. Kaj hočem s tem reči? Da moramo biti pogumni, ko gre za Boga, naše slovenstvo in zvestobo Cerkev ter domovini.

J.S.

KONCERT

"SLOVENSKE FANTOV"

19. maja ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Sv. Vida, Cleveland, Ohio

HELP WANTED.

General Office Work

Typing, knowledge of Slovenian. Short hours. Call 431-0628 (x)

Pozor!

Organizacija za slepe (Society for the Blind), išče osebe slovenske ali hrvaške, da bi vzeli k sebi in skrbeli za slepega 59 let starega možkega. Kdor se zanima, naj pokliče 791-8118. (95)

Male Help Wanted

METAL SPINNER

for lamp parts. Experienced preferred, but will teach. Hourly rate. — Apply

Acme Lighting Products
1667 E. 40 St. (97)

ENGINE LATHE OPERATOR

to turn small steel forms on 14" lathe. Hourly rate. Apply
Acme Lighting Products
1667 E. 40 St. (97)

CONSTRUCTION LABORERS

Experienced in sewer and underground work. Minimum 3 years experience. Good pay and fringe benefits. Please send resume to Box 123 American Home, 6117 St. Clair, Cleveland, Ohio 44103 (x)

Help Wanted — Female

Radi bi dobili

žensko za lahka hišna dela pri dveh starejših ljudeh, lahko živi pri nas v Highland Heights. Kličite 449-4594 (95)

BAR MAID WANTED

For Northeast tavern
531-6289 (x)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

MALI OGLASI

KADAR KUPUJETE

ali prodajate hišo ali trgovino ali posestvo, lot ali farmo, za dobro postrežbo kličite staro, zanesljivo trdko. Če imate stanovanje za oddati, imamo ljudi ki so zainteresirani. Če živite ven iz mesta ali države in lastujete posestvo v Clevelandu. Vam tudi oskrbujemo Vašo posestvo. Kličite

KNIFIC REALTY

820 E. 185 St. 481-9980
(4,14,25 maj)

V najem

Dve opremljeni sobi se odda fantom, ki delajo, z kuhinjo in telefon v Grovewood okolici. Vse naprave in prost vhod. Kličite 481-8607. (95)

BUNGALOW NAPRODAJ

v jako lepi okolici, štiri spalnice, polna klet, 1½ kopalnice, lastnik se nahaja v zapadu. Cenjeno v spodnjih tridesetih. Dajte ponudbo.

GI NOBENEGA NAPLACILA izvrstna dvo družinska hiša blizu Lake Shore Blvd. dve spalnici v vsakem stanovanju, velika spremena soba, živa kuhinja, posebej utilitete. V dobrem stanju.

PERME REALTY

731-3322 (99)

For Sale

Meat market and grocery, 77th and St. Clair Ave., reasonable. Owner retiring. 391-5244. —(97)

V najem

Oddamo 5-sobno stanovanje, zgoraj, odraslim brez otrok, St. Clair in E. 61 St. Kličite 881-0914 —(95)

Hiša naproday

Zidana enodružinska hiša, garaža za 2 voza, blizu E. 185 St., šole, trgovin in busa. Prodaja lastnik. Kličite od 3. do 7. ure pop. tel. 486-6540. (99)

For Rent

Modern 2 bedroom ranch, attached garage, enclosed porch, carpeted. E. 185 and Neff Rd. area. — Call 944-0059. (97)

EUCLID

zidan in aluminum ranch z štiri spalnicami, jedilnica, ognjišče, pomivalnica črepinje, klet, priključena garaža. V srednjih tridesetih.

EUCLID

zidan duplex, 6-6, z tremi spalnicami, jedilna soba, 1½ kopalnice, klet.

SURFSIDE - EASTLAKE
krasna split level hiša z tremi spalnicami, ognjišče v družinski sobi, priključena garaža za dva avta. Posebej še velik lot. Imamo različne nove domove v Euclid.

UPSON REALTY
RE 1-1070 499 E. 260 St.
Odprto od 9. do 9. ure zvečer (99)

Apartment v najem

Oddamo 4 sobe in kopalnico, zgoraj ali spodaj, severno od St. Clair Ave. \$60. Kličite 781-1248

Prijatelj's Pharmacy

IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Ave. & E. 88 St. 361-4212

IŠČEMO URADNIŠKO MOČ

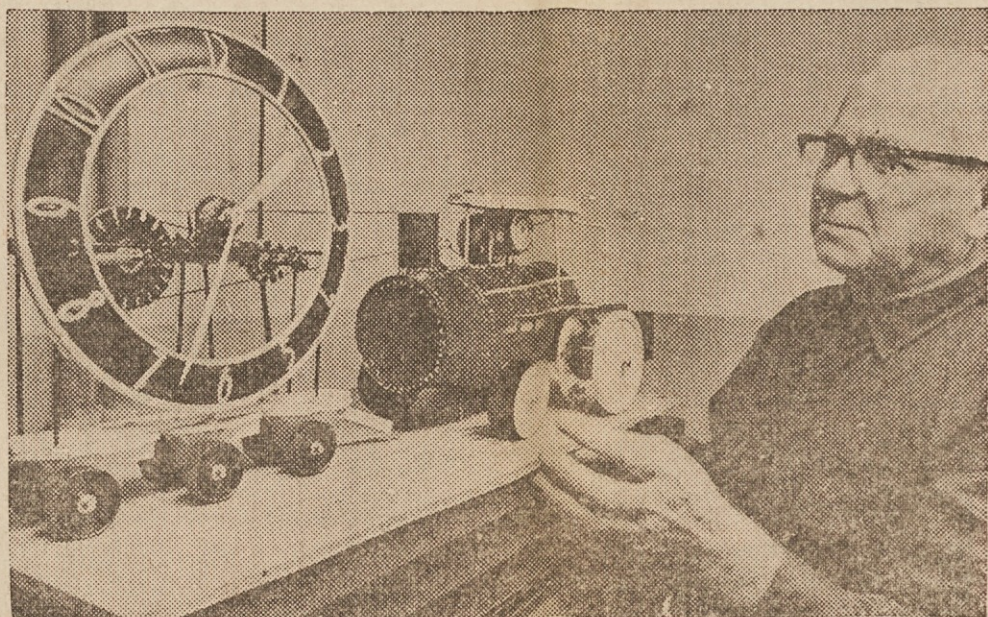
Ameriška Domovina išče zanesljivo uradniško moč, moškega ali ženskega, z znanjem slovenščine, angleščine in tipkanja. Nastop službe takoj. Oglasite se osebno ali pismeno.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio 44103

431-0628

PO STAREM VZORCU — Donald C. Howell je v Harperju v Kansasu izdelal uro, kot jo ima pred seboj, po vzoru parnega traktorja, ki ga je imel pred kakimi 60 leti njegov oče. Na tega spominjajo kolesa in "parni stroj", v katerega je vdelan motor.

RAZPOROKA

ROMAN

Spisal PAVEL BOURGET — Prevedel A. KALAN

Ah, poznam družine, ki so edine v veri, kjer mati, oče, brat, sestra zvečer skupno molijo, skupno k maši hodijo... Toda jaz ne smem možu povedati o svojem nedolžnem obisku, in če srečam sina, pa bi me vprašal, kje sem bila in bi mu povedala, on bi me niti ne razumel! Ako bo Jeanne videla druge matere pri sv. obhajilu ne pa svoje, druge očete v cerkvi ne pa svojega, treba si bo izmisliti kako neresnico, da se preveč ne zbeha ta dobra, nedolžna duša... Da, P. Euvrard ima žal prav, oj gorje!...

Te splošne misli so ji ostale v duši po raznovrstnih vtiskih, ki so bili pa včasih neznatni tako, da bi Mme Darras na priliko ne mogla povedati, kedaj ravno si je v svoji glavi vstvarila ta dvom o dobrem razmerju med možem in sinom, tudi bi bila v zadregi točno izjaviti, kedaj da se ji je vrnila vera njene mladosti ob pobožni vnemi svoje hčerke. Preveč podrobnosti njenega notranjega bitja je povzeto in združenih v teh mislih. Tako se je pri tem zatopila v se, da ni prav vedela, kje da je. Sprehajala se je po dreveredu, ne da bi mislila na to. In ko je prišla v rue du Luxembourg ter obstala pred svojimi vrati, tedaj ji je bilo, kakor bi se bila oproščena zbudila iz hudih sanj. Vsaj ji je ta hiša živa priča mnogoletno njene neskaljene sreče.

Albert Darras je ob poroki dal po skupno dogovorjenem načrtu zgraditi to hišo. Iskreno je Albert želel odstraniti vse, kar bi ženo spominjalo na preteklost, ona pa si je hotela zagotoviti ognjišče bolj stalno za značaja, zato sta oba hotela imeti hišo samo za se, od katere se ne ločita prej, da jih po nju smrti iz nje poneso.

Zbrala sta si stanovanje precej oddaljeno od Champs-Élysées, kjer je ona poprej prebivala. Gabrielle je to predobro razumela, s svojim novim življenjem je pretrgala vse zveze s poprejšnjim svetom in njej se je vzljubila misel na samoto, za katero pa njen mož ni maral. Neznatni štipendist politehnike, ki si ni upal oglašiti za zakon pri gdč. Nouet — to ime je nosila Mme Darras kot dekle — je bil sedaj tehnični svetnik pri eni

izmed največjih bank v Parizu, Grand-Comptoir, ter je zato dobival stalne letne plače dvajset tisoč frankov. Poleg tega še drugih postranskih dohodkov trideset tisoč frankov. Žena je imela štirideset tisoč frankov rente. Bila sta torej bogata dovolj, da bi se lahko skazovala pred svetom in to željo je tudi Darras gojil. Eleganta fasada palača s širokimi vrati za vozove in z visokimi okni v pritličju, vse to je bilo namenjeno za velike vsprejemne, kar je inženier posebno ljubil. Zelo raznovrstna čustva so ga potisnila na to pot, ki pa se skoraj da niso vjemala z njegovim značajem in z njegovo strokovno vzgojo. Pred vsem pa je bil Albert zaljubljen in ponosen na lepoto svoje Gabrielle. Poleg tega pa je bil strasten politik. Brezpogojno vdan idejam stranke tedaj vladajoče želel je, da bi njegova žena in on igrala svojo ulogo v visokih republikanskih krogih. Vsaj je znano, da se je zadnjih trideset let napravila posebna družba bogatih meščanov in visokih uradnikov. Očitajo ji pa isto frivolnost v nravih, isto željo življenja in zapravljanja, kakor ostali družbi. Znano je, da so nekateri od teh tajnih Jakobincev posebno razpisno živeli in imeli svoje salone — vsled dolžnosti. Seveda so bili to najbolj naivni ljudje, pristaši najbolj pokvarjene in brezčastne stranke. S tem so mislili da vtrde veljavo vladajočemu sistemu. Darras je bil v njih vrstah tem rajši, ker je vpriporil s tem skrivno borbo mej svetovoma, kjer je Gabrielle poprej živela med konservativnimi uradniki. — M. Nouet je umrl kakor svetnik pri kasacijskem dvoru — in med starim deželnim plemstvom. Prvi sopro, o katerega surovostih je uboga žena še nedavno čez toliko let s studom pripovedovala P. Euvrardu, je bil zanesljivo iz dobre rodbine Rouegrue in sicer od grofov Chambault. Ti razni vplivi so se kazali pri Darrasu, ki je sam plebejec trdega plebejskega značaja negoval še vedno kot svoj glavni namen množiti z vedno novimi sredstvi svoje imetje in s tem seveda množiti izobljje, ki je bilo Gabrielli na razpolago. Na to neutrudljivo naklonjenost, radodarno in než-

no skrbljivo, spomnila se je Mme Darras, ki je stopila na prag svoje hiše. Tedaj se je začutila oboževano ženo. Zahtelo se ji je zopet po tej domači sreči, katero je zatajila s svojim posetom pri redovniku in s svojimi nato sledečimi razmišljanji in zopet je v njej oživela žena, ki se je malo poprej v ime svoje novo pridobljene sreče uprla strogosti katoliških zapovedij.

"Ne, to ni mogoče! To ne bo res! Bog bi ne bil Bog, ko bi pogubil Alberta in mene, zato ker se tako ljubiva. Pretrpela sem pač le težki sen. Jaz ne obiščem več onega duhovna. S svojimi prijaznimi manirami in s svojo dobrohotnostjo je on še nevarnejši nego drugi. Če bi bila cerkev to, kar hočejo ti iz nje napraviti, bi to ne bila cerkev, kakor nam jo slika evangelij. Ne, jaz nisem nič hudega storila. Ne, ta ljubezen, tako iskrena, tako zvesta ne more biti v prokletstvu. Popolno se ji zopet vdam, na novo v njej oživim in zadostovala mi bo, kakor je že dolgo poprej. To storim!..."

Ravno da je spregovorila te krepke besede, že je morala spoznati in to iz čisto navadnega

povoda, kako malo zmožna je njena bolna domišljija, da bi se dala voditi kakim trdnim sklepom. Zadosti ji je bilo, da je pri napol odprtih vratih v predsobi videla klobuk, vrhno suknjo in rokavice svojega moža zložene na mizi v najlepšem redu, kakor je imel to navado Darras tudi pri najmanjših stvareh. Odšel je ob eni po skupnem kosilu, šel je v pisarno, odkoder se ni nikoli vrnil pred peto uro. Sedaj pa je bilo še le pol štirih. V šumu nasprotujočih si mislij Gabrielle ni mogla misliti na to; sedaj pa se ji je treba sniti z Albertom, ne da bi se ji bila že polegla razburjenost, ne da bi se mogla popolno zbrati. Zakaj da je danes tako zgodaj prišel domov, na to

ni mislila. Pač pa jo je misel, da stopi skoraj pred njegove oči, da jo bo spraševal, kako da je popoldne preživela, tako vznemirila, da se ji je tresel glas, ko je vprašala slugo:

"Ali je gospod že dolgo časa doma?"

"Deset minut, milostna," odgovoril ji sluga.

— "Kaj, če me je videl, ko sem stopila iz ulice Servandoni?" ... dejala si je. "Če bi me bil dobil in vprašal, kaj bi mu bila pač odgovorila? Kaj naj mu zdaj rečem, ko opazi mojo razburjenost? Če kaj zapazi, kako naj mu razložim, ne da bi vzbudila njegovo nezaupanje? Vsaj mi bo bral v očeh, da se mu lažem..."

TONY KRISTAVNIK PAINTING AND DECORATING

Telephone: 944-8436

Spomlad je tu! Najboljši čas za barvanje vaših hiš!
Preglejte vaše domove in pokličite nas
za brezplačen proračun. Smo strokovnjaki!

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!"

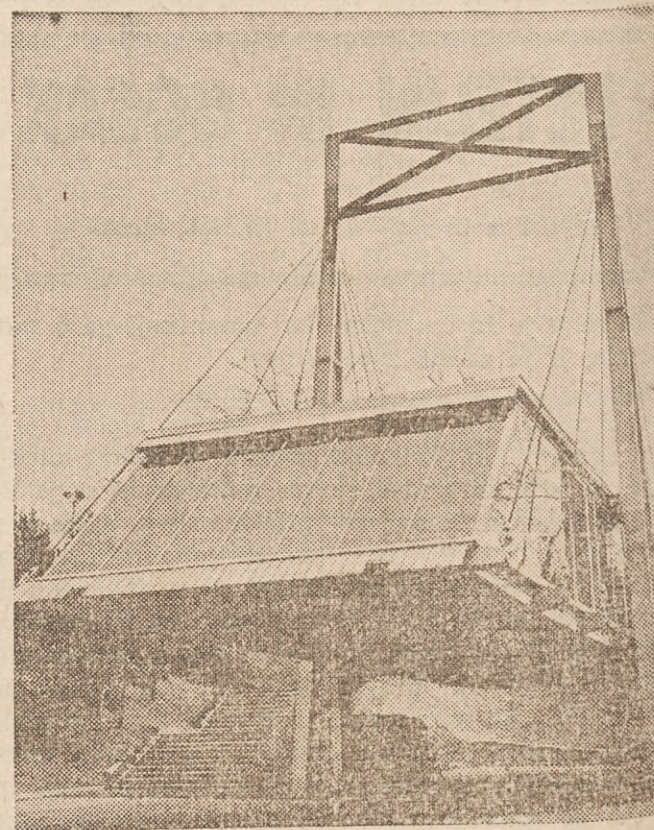
"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev."

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti."

"Zato vsak dan pregledjva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovec, ki oglašuje v Ameriški Domovini je zanesljiv in pri njem kupujva."

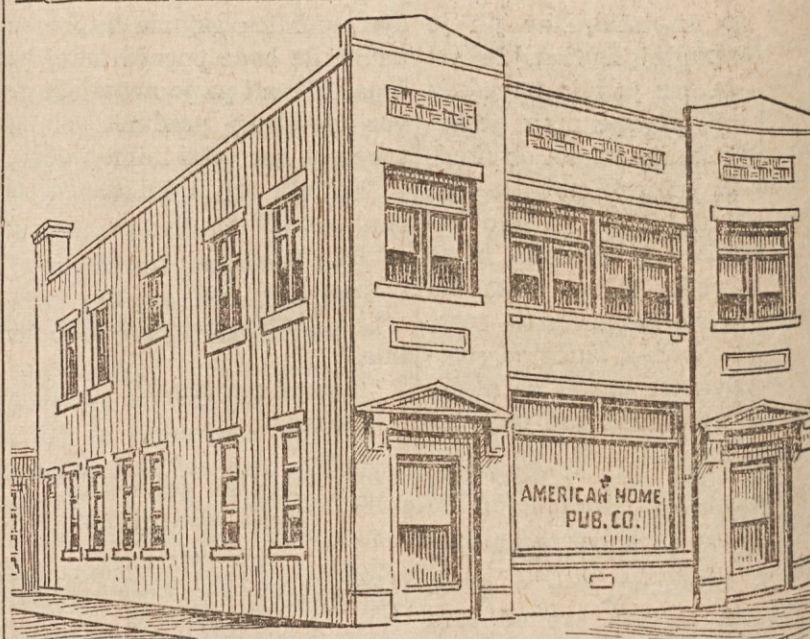
OBILJE BRANJA — Slika kaže del mednarodne razstave knjig in drugega tiska v Bruxellesu v Belgiji. Na razstavi so knjige in časopise z vsega sveta in v vseh jezikih.

DREVESNI DOM — Na Mednarodni razstavi domov v Turinu v Italiji je bila razstavljena tudi "drevesna hiša" arhitekta Lorenza Papi-ja iz Florence. Izdelana pretežno iz jekla in stekla, visi na jeklenih kablích na dveh močnih opornikih.

STARE SIFONSKE STEKLENICE — Sifona skoraj ni več nikjer v naši deželi, toda Roy Traynor ima še vedno kar veliko zbirko starih sifonskih steklenic v svoji starinarni v New Yorku.

Za vsakovrstna tiskarska dela
se priporoča

TISKARNA AMERIŠKE DOMOVINE

6117 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

tel. HE 1-0628

TRGOVSKA IN PRIVATNA NAZNANILA

Vse tiskovine za društvene prireditve:

okrožnice, sporedi, vstopnice, listki za nakup okrepčil.

Spominske podobice in osmrtnice.

Najlepša izdelava - Prvovrsten papir - Hitra postrežba

NAROČAJTE TISKOVINE PRI NAS!

TRGOVSKE TISKOVINE - PRIVATNE TISKOVINE

ZADOVOLJEN SMEH — Kolesar v Hanoiu se zadovoljno smeji, ko vozi na kolesu svojo ženo z otrokom. Vožnja je mimo — vsaj za enkrat — kdo ne bi bil vesel!